

зберігається розуміння з десятикласниками, значно зменшується загальний показник ОПТР і особливо «ставлення до інших» та «нових можливостей».

Висновки. У сучасних умовах соціально обдарована особистість не знаходить підтримки в суспільстві свого прагнення до «акме-соціалізації». Це обумовлює вибір між регресивною («мені все одно» і «бути як всі») і прогресивною (задаватись питанням «чого я хочу?») і прагнути досягати своєї мети в майбутньому) смисложиттєвою динамікою розвитку особистості.

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У СОЦІО-КУЛЬТУРНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ

Черушева Г. Б.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, завідувачка відділу профорієнтаційної роботи
Національної академії статистики, обліку та аудиту
ORCID ID:<https://orcid.org/0000-0001-9652-0913>*

Пархоменко В. В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, декан фінансово-економічного факультету
Національної академії статистики, обліку та аудиту
ORCID ID:<https://orcid.org/0000-0002-9321-4125>*

Актуальність дослідження. Діалог європейських культур в контексті освітніх міграційних процесів сприяє інтеграції вітчизняної системи вищої освіти у світові глобальні тенденції та розвитку міжнаціональних зв'язків та міжкультурній комунікації. Активними учасниками цих процесів є іноземні студенти, які навчаються в закладах вищої освіти України.

Мета дослідження. Розглянути особливості соціалізації іноземних студентів у соціо-культурних умовах України.

Результати теоретичного аналізу проблеми. Впровадження європейських стандартів у соціо-гуманітарну сферу є одним із пріоритетів політики України з огляду на міжнародні зобов'язання держави в контексті європейської інтеграції. Ключова роль в цьому процесі належить системі

вищої освіти, яка в контексті євроінтеграційних процесів виступає дієвим фактором розвитку людського капіталу. Країни, які інвестують розвиток людського потенціалу через систему освіти, сьогодні досягли передових технологій у різних галузях народного господарства.

Базовим елементом освітньої політики України є формування стійких особистісних рис та навичок, ґрунтовних знань економічних та соціально-гуманітарних чинників в інтеграційних процесах, що супроводжуються потужною освітньою міграцією. Можливість вільного вибору місця навчання для власної самореалізації студентів формує засади підвищення рівня та обсягів міжрегіональної освітньої мобільності. Інтернаціоналізація системи вищої освіти потребує психолого-педагогічного забезпечення та соціокультурної адаптації протягом всього періоду навчання студентів-іноземців в Україні. Важливою проблемою сьогодення є створення сприятливих умов для успішної соціалізації іноземних студентів в новому освітньо-професійному середовищі закладів вищої освіти України як складової соціокультурного простору країни. Адже соціокультурний простір визначає духовні ціннісні й культурні орієнтири суспільства і, водночас, потребує певних зусиль щодо подолання культурних розбіжностей та засвоєння основ міжкультурної комунікації.

Індивідуально-особистісний рівень соціалізації студента-іноземця має розглядатися як процес зміни ціннісних орієнтацій, соціальних установок на успішне пристосування до нових умов життєдіяльності, поведінки, міжкультурної комунікації. Соціо-культурна адаптація потребує знання культури країни, у якій навчається студент, активної міжкультурної комунікації як у освітньому середовищі, так і на індивідуально-особистісному рівні, соціальних настановлень та переконань індивіда у перевагах та успішності обраної стратегії інтеграційного процесу.

Знання мови, як структурного та інструментального компоненту культури, забезпечує процес адаптації людини в умовах нового культурного середовища, полегшує сприйняття традицій та менталітету культури іншої

країни, сприяє регулюванню діяльності та самоорганізації в процесі навчання та зменшує почуття безпорадності на рівні комунікації. Під впливом соціально-культурних факторів відбуваються трансформаційні процеси у свідомості та настановленнях особистості, які надалі виступають важливими регуляторами її власної поведінки.

Така зовнішня переорієнтація на фоні етно-культурних відмінностей викликає, з одного боку, протиріччя індивідуально-особистісних ціннісних орієнтацій із цінностями нової соціо-культурної реальності. З іншого, потребує усвідомлення та визнання системи норм та еталонів поведінки, прийняття системи цінностей як студентського колективу, так і соціокультурного середовища в цілому, і врешті решт, поступово змінює власну систему соціально-ціннісних орієнтирів. Адаптація особистості до нових соціокультурних умов вимагає від неї певної гнучкості, відмови від ряду традиційних уявлень і норм.

Зазначимо, що психологічний дискомфорт, недостатній рівень мовної культури, знання культурних традицій, умов життя, проблеми із встановленням неформальних міжособистісних взаємин значною мірою ускладнюють процес соціо-культурної адаптації в цілому та професійної самореалізації іноземних студентів. Саме стійкий інтерес до фахової підготовки за межами своєї країни, цілеспрямованість при оволодінні обраною професією, емоційне задоволення освітнім процесом та перебуванням в Україні сприятимуть успішній соціалізації молодої людини, представника іншої країни.

Висновки: Успішна соціалізація іноземних студентів в українському освітньому середовищі можлива за умов психолого-педагогічного супроводу, узгодженості з новими культурними нормами, відкритості та готовності до взаємодії і активної міжкультурної комунікації на підґрунті загальнолюдських цінностей.